

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, lieve mensen,

Soms worden teksten die in de bijbel direct na elkaar staan in de kerk op zondagen gelezen waar een flinke tijd tussen zit.

Dat is ook het geval met de lezing vanochtend.

Het verhaal hiervoor wordt altijd in de 40dagentijd gelezen en dit verhaal vandaag, dus tegen het einde van de zomer.

Het verhaal hiervoor is dat van Jezus die met drie van zijn leerlingen de berg opgaat en als het ware even in hemelse sferen verkeerd.

Mozes en Elia verschijnen en Jezus wordt als de zon met kleren wit als licht.

Dan klinken woorden die gelijk zijn

aan de woorden die klinken als Jezus gedoopt is.

‘Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb.’

Hierover valt natuurlijk nog van alles te zeggen,

maar voor nu gaat het me vooral om het contrast met de lezing van vanochtend.

Mogelijk met hun hoofd nog vol van wat ze op de berg hebben meegemaakt, misschien wel peinzend wat dit precies te betekenen had.

Zo licht, zo bijzonder, zo hemels.

Hoe dan ook, de mannen dalen de berg weer af, terug naar het alledaagse leven.

Eenmaal beneden worden ze direct definitief uit hun hemelse sferen losgerukt.

Want terwijl ze even daar waren, ging ondertussen het aardse leven gewoon door.

En dat al te aardse, minder fraaie vraagt nu gelijk de volledige aandacht weer.

Het is misschien wel een beetje vergelijkbaar met terug van vakantie komen of als je niet weg gegaan bent, toch in ieder geval de overgang van vrij naar werk of school of andere verplichtingen.

Heerlijk ontspannen, nog wat nagenieten,

maar het kan gebeuren dat je daar al snel uit losgerukt wordt

omdat de kleine en grote zorgen van het dagelijks leven zich meteen weer melden.

Het contrast tussen het verhaal van Jezus op de berg waar de stem van de Eeuwige klinkt,

en het vervolg, onderaan de berg, is haast zo groot als dat tussen zwart en wit.

Na hemelse sferen al te aardse zorgen

en vooral, het verwijt van Jezus over het gebrek aan geloof

en zijn verzuchting hoe lang het zo nog moet, hoe lang hij nog moet blijven.

Dit hele dubbelverhaal over hemel en aarde,

daarin zit een parallel met het verhaal van Mozes

(Ex 19 / 32)

die lang daarvoor ook de berg opging.

Ook in dat verhaal een vergelijkbaar contrast tussen hemelse sferen

en met een grote smak terug bij het aardse komen.

Mozes mocht de berg op om van de Eeuwige de geboden, de regels ten leven in ontvangst te nemen. Maar het duurde lang, het volk vroeg zich af of hij nog wel terug zou komen en het wilde zekerheid, vastigheid. En net als bij de leerlingen laat hun geloof, hun vertrouwen in God het afweten. Er wordt een gouden kalf gemaakt. Een tastbare afgod in plaats van de Eeuwige, die boven menselijk begrip uitgaat. En net als Jezus wordt ook Mozes op zijn zachtst gezegd niet blij van wat hij aantreft en belandt met een harde smak weer in het aardse.

Er is nog een andere, minder opvallende parallel tussen dit verhaal en de verhalen over Mozes. *(Ex 17 / Num 20)* Deze parallel heeft te maken met geloven, met vertrouwen. De vader vertelt aan Jezus dat de leerlingen zijn zoon niet konden genezen.

Als je even terugbladert in het evangelie naar Matteüs, dan wordt in hoofdstuk 10 verteld dat Jezus de leerlingen macht geeft over onreine geesten en om allerlei ziekte en ongemak te genezen. Ze worden op pad gestuurd om voort te zeggen wat Jezus vertelt en om goed te doen. Hier kunnen de leerlingen wel genezen, maar dat staat niet op zichzelf, het is verbonden aan het verkondigen van Gods Koninkrijk.

Dat opmerkelijke verschil tussen hoofdstuk 10 en dit verhaal, daar gaat het me om. En volgens mij zit daar iets in wat ook voor ons vandaag nog van betekenis is: verschillende vormen van vertrouwen.

Het zou zomaar kunnen zijn geweest dat in het geval van de maanzieke jongen de leerlingen hebben gedacht: 'Doen we wel even, hebben we al vaker gedaan.' En dat kon dus niet. Zelfvertrouwen is goed, zonder dat komt een mens nergens toe altijd maar bang te falen. Maar als zelfvertrouwen het enige is, als een besef van afhankelijkheid en verbondenheid daardoor verdwijnt, dan keert het zich tegen je. En dat is misschien wel wat bij de leerlingen gebeurde, toen die wanhopige vader bij hen kwam: teveel of alleen maar vertrouwen in zichzelf.

Vaak genoeg heb je vertrouwen in anderen nodig om verder te komen. Vertrouwen in God, dat die je nabij zal zijn, je troost en kracht zal geven, dat niet het kwaad maar God het laatste woord zal hebben.

En ook vertrouwen in medemensen is levensnoodzakelijk,
want niemand kan alles zelf.

De leerlingen kunnen de zieke jongen niet helpen
omdat ze zich niet laten helpen.

En in dat wél goed kunnen doen door de leerlingen in Matteüs 10
en hun falen in het verhaal van vandaag,
daarin zie ik nog een parallel met Mozes.

Er zijn namelijk 2 verhalen over Mozes en gebrek aan water.

In het ene verhaal roept Mozes tot God om hulp *(Ex 17)*
en doet hij wat de Eeuwige hem zegt.

In het andere verhaal roept Mozes ook tot God, tot zover niets aan de hand.
Maar daarna gaat hij verder op zijn eigen manier.

Hij houdt de eer aan zichzelf: 'Zullen WIJ - Mozes en Aäron – uit deze rots water
voor u tevoorschijn doen komen?', dat vraagt hij aan het volk.

Het water komt er, dat wel, maar Gods vertrouwen in Mozes is beschadigd
en daarom krijgt Mozes te horen
dat hij niet het volk in het beloofde land zal kunnen brengen.

Niet toevallig zijn er parallellen te ontdekken tussen Mozes en Jezus.

Beide immers moeten het volk Gods weg wijzen, dichter bij God brengen.

En deze overeenkomsten laten zien dat Jezus niet zomaar uit de lucht komt vallen,
maar dat Hij in een oude traditie staat, die van Gods verbond met mensen.

En wat mij betreft bevestigen ze ook wat Jezus zelf zegt:

dat hij niet is gekomen om de wet op te heffen maar om deze te vervullen,
niet iets geheel nieuws, maar wat Jezus brengt is geworteld
in die oude traditie waar Mozes voor staat.

Durven vertrouwen op, geloven in een ander omdat je niet alles zelf kunt,
omdat een mens geen eiland is maar altijd leeft in verbondenheid.

De vraag is alleen welke en hoe.

De leerlingen vragen hoe dit kan,

dat zij niet en Jezus wel deze jongen kan genezen.

Jezus gebruikt dan het beeld van een mosterdzaad voor geloof.

Blijkbaar is een heel klein beetje geloof of vertrouwen al genoeg.

Dat is bemoedigend om te weten, want geloven valt lang niet altijd mee.

Het vertelt nog iets over geloven:

Zaad moet groeien, heeft tijd nodig om te wortelen,

zo is het ook met geloof, het is niet iets van één dag, het heeft tijd nodig,

en zoals een mens een leven lang leert en in ontwikkeling is,

zo is dat ook met geloof.

En voortbordurend op dat beeld van een zaad dat wortelt en uitgroeit tot een plant: een plant kan soms flinke schade oplopen of gesnoeid of kaal gegeten worden, maar als er ook maar iets overblijft, is dat vaak genoeg om toch weer uit te groeien op den duur.

Zo kan het met geloof ook zijn: het kan soms flinke deuken oplopen en onder druk staan, maar een klein restant is al genoeg om het opnieuw te kunnen laten uitgroeien.

Over de genezing van de maanzieke jongen is nog veel meer te zeggen. Er zijn christenen die dit verhaal en soortgelijke verhalen gebruiken als argument voor gebedsgenezing. En ze hebben ook nog altijd gelijk: als het niet werkt, heb je niet genoeg gebeden en geloofd en als iemand wel beter wordt: zie je wel....

Zo worden Jezus' woorden zeker serieus genomen, maar tegelijk worden ze iets wat nooit de bedoeling kan zijn geweest: een stok om mee te slaan, aanleiding om mensen te veroordelen op vermeend gebrek aan geloof, de suggestie dat we God als het ware in onze broekzak hebben. Als we maar aan het juiste touwtje trekken, gebeurt er wat we willen.

Zo redeneren doet tekort aan wie God is en doet tekort aan de vele oprechte gebeden van mensen die geen genezing vinden. Geen genezing op bestelling, geen mirakels die natuurwetten tarten, wel wonderen, het wonder van vol houden, van elkaar nabij zijn, van ondanks alles het vertrouwen in God en mensen niet verliezen.

Het wonder dat ons leven is, dat wij mensen zoveel kunnen, dat ondanks alle vreselijke berichten elke dag weer de meeste mensen het goede voor elkaar willen en doen, behulpzaam zijn, sociaal en meelevend. Het wonder dat God met ons is, altijd in alles, ondanks alles. Van dat soort wonderen wordt een mens misschien niet altijd gezond, maar wel beter.

Moge het zo zijn.   Amen.